

АНАЛИЗ НА ПРИХОДИТЕ ОТ АКЦИЗИ, ДДС ПРИ ВНОС И МИТА ПРЕЗ ПЪРВОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2018 ГОДИНА

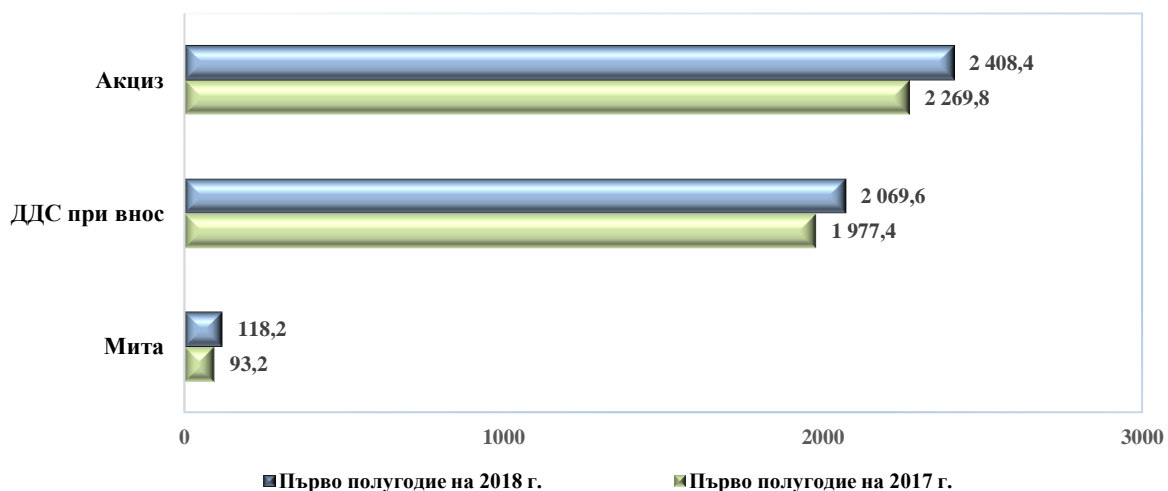
През първото полугодие на 2018 г. Агенция „Митници” е събрала приходи от акцизи, ДДС при внос, мита и глоби в размер на 4 595.9 млн. лв. при 4 345.0 млн. лв. за същия период на миналата година. Събраната сума е с 250.9 млн. лева (5.8%) повече от приходите от акцизи, ДДС при внос, мита и глоби през първото полугодие на 2017 година. Ръст се отчита при всички видове данъчни приходи (Графика №1), като касовите приходи от акцизи нарастват с 6.1% (138.6 млн. лева), приходите от ДДС с 4.7% (92.2 млн. лева), а митата бележат ръст от 26.9% (25.0 млн. лева).

Значителният ръст на приходите от акциз за тютюневи изделия води до структурни изменения в групите на акцизните стоки, като техният относителен дял изпреварва този на горивата. 103.4 млн. лева от ръста в групата на тютюневите изделия се формира от приходите от цигари, като ефектът на повишените количества, обложени с акциз (57.6 млн. лева), превишава ефекта на повишената акцизна ставка (45.9 млн. лева). Значителен ръст (49.4%) показват приходите от акциз от тютюн за пушене, като той е в следствие на нагряваемите тютюневи изделия, обложени с аналогична на нарязания тютюн ставка. Данните сочат, че около 1.8% от потреблението на цигари през първото полугодие е заменено с потребление на този алтернативен тютюнев продукт за пушене, което води до пропуснати приходи за бюджета в размер на 14.8 млн. лв.

Приходите от акциз за горивата също отбелязват ръст от 1.7% спрямо първата половина на 2017 г., като негативно влияние на приходите в групата оказва увеличеното възстановяване, а положително – нарастването с 5% на събрания акциз от газьола, което изцяло се дължи на нарасналия обем обложени с акциз количества.

За първи път приходите от ДДС при внос преминават психологическата граница от 2000.0 млн. лева за първото полугодие, а при митата за първи път се надскача границата от 100.0 млн. лева приходи през първо полугодие.

Графика №1. Постъпления от данъчни приходи за първото полугодие на 2018 г. и 2017 г. (млн. лева)

ПРИХОДИ ОТ АКЦИЗИ

През първото полугодие на 2018 г. приходите от акциз (касово изпълнение) са в размер на 2 408.4 млн. лева, което е със 138.6 млн. лева (6.1%) повече от приходите през същия период на 2017 година.

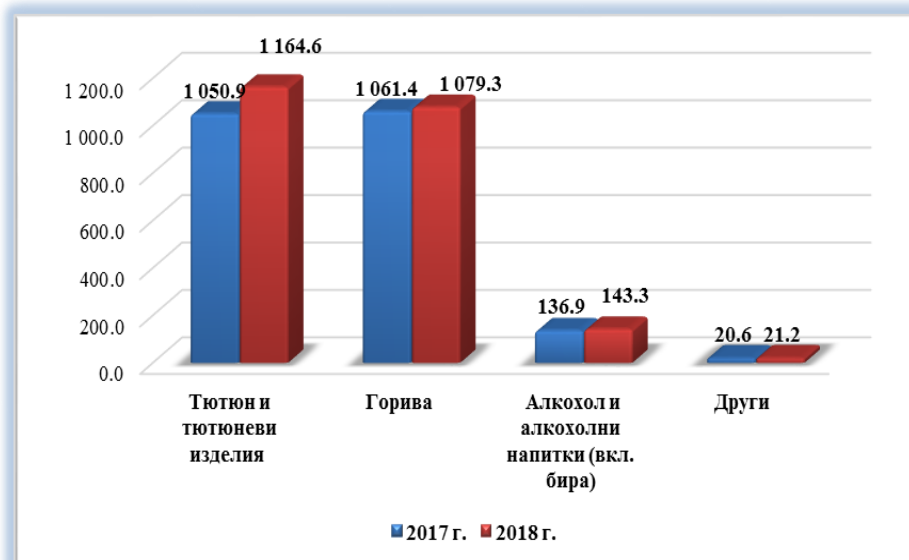
Графика №2. Приходи от акцизи за периода 2009 г. - 2018 година (млн. лв.)

Източник: Агенция "Митници"

Значителният ръст на приходите от акциз върху тютюневи изделия води до структурни изменения като приходите от акциз за тютюн и тютюневи изделия нарастват от 46.3% през 2017 г. на 48.4% за януари-юни 2018 г. Следват приходите от акциз за горива, чийто относителен дял намалява от 46.8% през януари-юни 2017 г. до 44.8% за януари-юни 2018 година.

Графика №3. Приходи от акциз по групи стоки за периода януари-юни 2017 г. и 2018 г. (млн. лева)

Източник: Агенция "Митници"

➤ Приходи от акцизи за тютюн и тютюневи изделия

Приходите от акциз за тютюн и тютюневи изделия през първото полугодие на 2018 г. възлизат на 1 164.6 млн. лв. и отчитат ръст от 10.8% (113.7 млн. лева) спрямо януари-юни 2017 г., като 103.4 млн. лева от този ръст се формира от приходите от акциз за цигари. Количествата на обложените с акциз цигари нарастват с 5.6% (от 6.142 млрд. къса за 2017 г. на 6.485 млрд. къса за 2018 г.). Средните ставки на акциза

при цигарите са съответно 167.6 лева/1000 къса за януари-юни 2017 г. и 174.7 лева/1000 къса за първите шест месеца на 2018 г. (4.2% ръст на средните ставки). **Ефектът от ръста в количествата превишава този в следствие на ставката и се изразява в ръст от 57.6 млн. лева на приходите от акциз за цигари. Нарастването на средната ставка за облагането на цигарите с акциз води до допълнителни приходи в размер на 45.9 млн. лева за полугодieto.**

През първото полугодие на 2018 г. приходите от акциз за тютюн за пушене достигнаха 30.5 млн. лева, с 10.1 млн. лева (49.4%) над събраните за същия период на 2017 година. Количествата тютюн за пушене, обложени с акциз също се увеличават с 49.3% спрямо януари-юни 2017 г. (от 134.4 тона през 2017 г. на 200.7 тона през 2018 г.), а акцизната ставка на тютюна за пушене през 2018 г. се запазва - 152 лева/килограм. Значително влияние върху динамиката на приходите от акциз за тютюн оказват освободените за потребление количества нагряваеми (бездимни) тютюневи изделия, чрез които е задоволявано текущото потребление на тютюневи изделия през изследвания период. Данните сочат, че около 1.8% от потреблението на цигари е заменено с потребление на този алтернативен тютюнев продукт за пушене, което води до пропуснати приходи за бюджета в размер на 14.8 млн. лв.

При обложените с акциз количества пури и пурети, през периода януари-юни 2018 г. се отчита ръст от 17.6% (от 3.495 млн. къса през 2017 г. на 4.110 млн. къса за 2018 г.).

➤ **Приходи от акцизи за горива**

Приходите от акцизи за горива през първото полугодие на 2018 г. са в размер на 1 079.3 млн. лева, формират 44.8% от общите приходи от акцизи и отбелязват ръст от 1.7% или 17.9 млн. лева в сравнение с първите шест месеца на 2017 г. Влияние върху приходите през разглеждания период оказва размерът на възстановения акциз (основно гориво за международния авиотранспорт и за земеделски производители) за горива, който нараства с 15.3% (13.0 млн. лева) спрямо същия период на 2017 година.

Най-съществен принос за отчетения ръст на приходите от акциз за горива имат приходите от акциз за газьола (на който се дължат 71.8% от приходите в групата). Приходите от акциз върху газьола нарастват с 5.0% или 37.1 млн. лева, спрямо първото полугодие на 2017 година. Увеличението се дължи изцяло на увеличаване на обложените с акциз количества с 56.8 млн. литра.

➤ **Приходи от акцизи за алкохол, алкохолни напитки и бира**

Нетните приходи от акциз за алкохол, алкохолни напитки и бира през първите шест месеца на 2018 г. възлизат на 143.3 млн. лева и отчитат ръст от 4.7% спрямо същия период на 2017 година. Тази група стоки формира 6.0% от общите приходи от акциз.

Основната част от приходите са от акциз за алкохолни напитки (105.9 млн. лева), които нарастват с 6.4% спрямо същия период на предходната година. Количествата алкохолни напитки, за които е заплатен акциз (с приложена ставка различна от нула лева) през първите шест месеца на 2018 г. нарастват с 3.8% спрямо първото полугодие на 2017 година.

Постъпленията от акциз за бира през първото полугодие 2018 г. са 35.9 млн. лева, което е с 1.6 млн. лева повече в сравнение с първите шест месеца на предходната година (ръст от 4.6%). Приходите от акциз за бира имат сравнително малък дял (1.5%) в общите поступления от акцизи.

ПРИХОДИ ОТ ДДС ПРИ ВНОС

През периода януари-юни 2018 г. поступленията от ДДС при внос са в размер на 2 069.6 млн. лева, с 4.7% (92.2 млн. лева) повече от събраната сума през същия период

на 2017 г. За първи път приходите от ДДС при внос преминават психологическата граница от 2 000 млн. лева за първото полугодие.

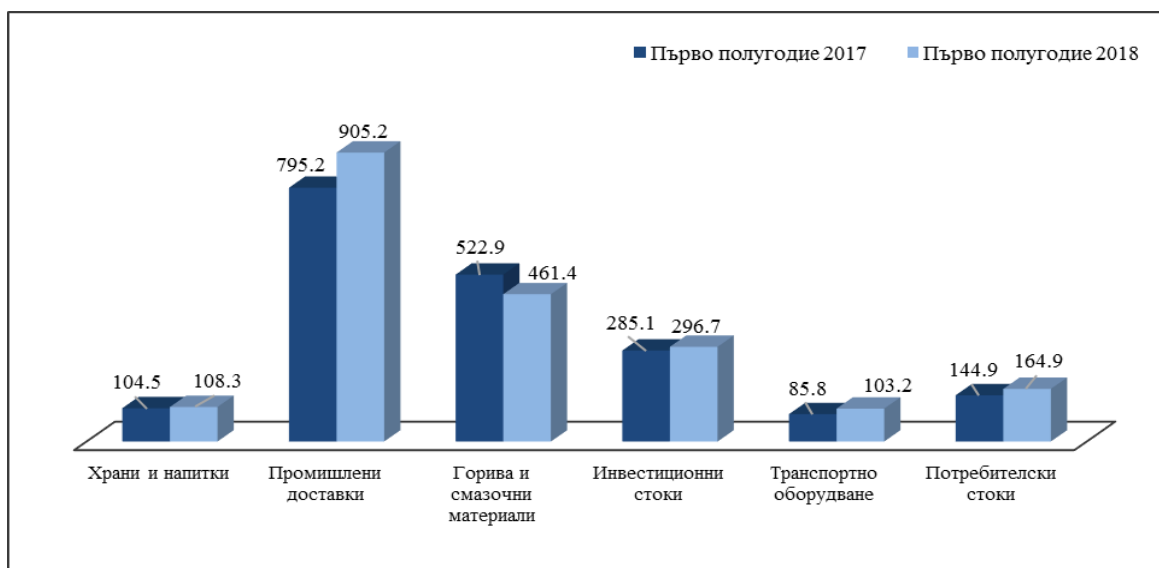
Графика №4. Приходи от ДДС при внос за периода 2009 г. - 2018 година
(млн. лева)

Източник: Агенция "Митници"

Изследвайки вноса на съпоставими стоки, за които е начислен ДДС, различен от нула лева, през двата сравнявани периода и съобразно Класификатора на широките икономически категории, най-голямо увеличение в приходите от ДДС при внос се отчита при групата „Промислените доставки“ със 110.1 млн. лева или 13.8%. Следва групата „Потребителски стоки“ с прираст от 20.0 млн. лева или 13.8%. Транспортното оборудване допринася със 17.4 млн. лева (20.3%) повече приходи от ДДС при внос. Инвестиционните стоки отбелязват повишение в приходите от ДДС при внос с 11.6 млн. лева (4.1%), а храните и напитките с 3.8 млн. лева (3.6%). Спад се наблюдава в групата „Горива и смазочни материали“ с 61.5 млн. лева или с 11.8%, основно поради намалените количества внесен суров петрол.

Графика №5. Приходи от ДДС при внос по широки икономически категории през първото полугодие на 2017 г. и първото полугодие на 2018 г. (млн. лева)

Източник: Агенция "Митници"

Групите с най-голям относителен дял в приходите от ДДС при внос за първото полугодие на 2018 г. са „Промислени доставки“ (43.7%) и „Горива и смазочни материали“ (22.3%).

➤ Промислени доставки - определящи групи стоки:

За първото полугодие на 2018 г. при внос на чугун, желязо и стомана в бюджета постъпиха 146.0 млн. лева, или с 36.4% повече спрямо същия период на предходната година. При цветните метали, приходите от ДДС при внос на промишлена мед и медни изделия отбелязаха ръст с 11.0 млн. лева (11.6%) като достигнаха 105.7 млн. лева. От внос на алуминий и изделия от алуминий във вид на промишлени доставки в бюджета са постъпили 46.5 млн. лева или с 5.0 млн. лева (12.1%) повече спрямо януари-юни 2017 година. С 31.8 млн. лева (29.6%) повече спрямо първото полугодие на 2017 г. са постъпилите приходи от ДДС при внос на руди, които възлизат на 139.6 млн. лева. При внос на мазут за периода януари-юни 2018 г. се регистрира спад в приходите от ДДС с 13.7% или 2.3 млн. лева по-малко спрямо същия период на 2017 година.

➤ Горива и смазочни материали - определящи групи стоки:

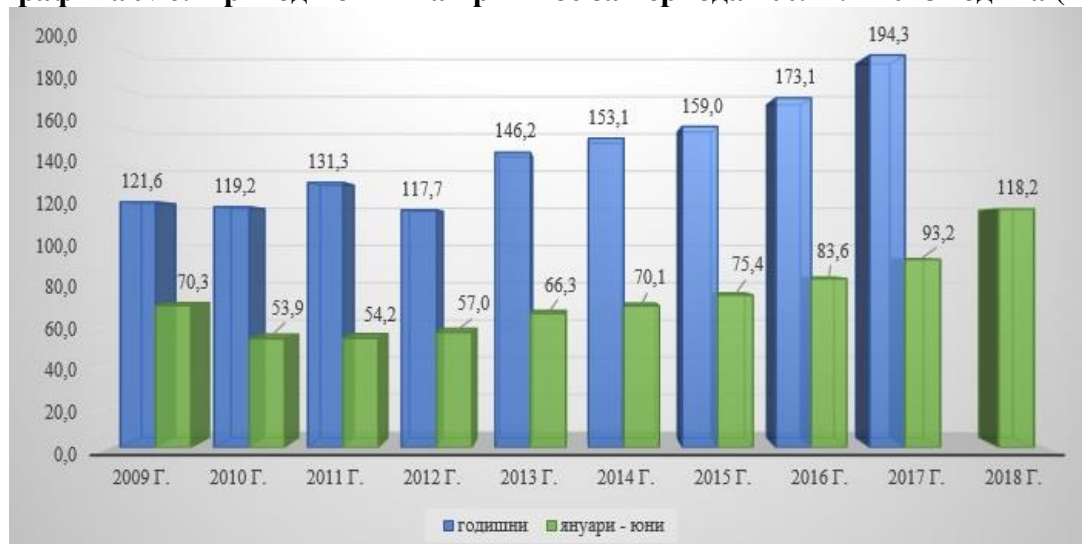
Постъпленията от внос на суров петрол през януари-юни 2018 г. са в размер на 379.5 млн. лева, при 427.3 млн. лева за периода януари-юни 2017 г. (спад с 11.2% или с 47.7 млн. лева). Отчетеното намаление се дължи основно на намалелите количества внесен суров нефт през първото тримесечие на 2018 г. и по-ниските нива на валутния курс на долара спрямо лева, които не успяват да компенсират по-високите цени на суровия петрол. При вноса на каменни въглища се отчита ръст на приходите от ДДС. За месеците януари-юни 2018 г. са събрани 18.9 млн. лева, което е с 0.4 млн. лева (2.1%) повече от сумата, събрана през същия период на предходната година.

ПРИХОДИ ОТ МИТА

Приходите от мита са традиционен собствен ресурс на ЕС и законодателството, което се прилага за тях е изцяло на ниво ЕС. Търговската политика на ЕС води до множество сключени споразумения или предоставени на автономно основание преференциални мита.

През първото полугодие на 2018 г. постъпленията от мита при внос са 118.2 млн. лева, с 25.0 млн. лева (26.9%) повече спрямо същия период на 2017 година. Отново за първи път митата надминават 100 млн. лева събрани приходи за първото полугодие.

Графика №6. Приходи от мита при внос за периода 2009 г. - 2018 година (млн. лв.)

Източник: Агенция "Митници"

Спрямо 2017 г. през първите шест месеца на 2018 г. се наблюдава ръст в статистическата стойност (7.1%) и ръст в количествата (22.5%) на внесените стоки, обложени със ставка на митото, различна от нула. През изследвания период нараства осреднената ставка на митото, приложена за облагане на внесените от трети страни стоки. Водещите стоки, при които през периода януари – юни 2018 г. се регистрира по-значим абсолютен ръст в приходите от мита спрямо същия период на предходната година са:

➤ Стоки от глава 38 по КН (Различни видове продукти на химическата промишленост) - приходи от 10.9 млн. лева за първите шест месеца на 2018 година, което представлява ръст с 604.8% или 9.4 млн. лева;

➤ Стоки от глава 39 по КН (Пластмаси и пластмасови изделия) – приходи от 8.8 млн. лева за първите шест месеца на 2018 година (ръст с 48.5% или 2.9 млн. лева);

➤ Стоки от глава 85 по КН (Електрически машини и апарати; електроматериали и техните части) – приходи от 9.7 млн. лева за първите шест месеца на 2018 година (ръст с 24.4% или 1.9 млн. лева);

В зависимост от произхода на внасяните стоки, най-голям е дялът на приходите от мита за първите шест месеца на годината при внос на стоки от Китай - 47.6 млн. лева (42.0% от всички събрани мита и ръст от 17.3% спрямо същия период на 2017 година). На второ място са приходите от мита за внос на стоки с произход Русия (10.6 млн. лева, 9.4% дял за периода и спад от 25.7%). Следват приходите от мита за стоки, внесени от Аржентина (9.6 млн. лева, 8.4% относителен дял и ръст от 2316.9%), Япония (6.4 млн. лева, 5.7% дял за периода и ръст от 29.5%) и САЩ (4.8 млн. лева, 4.2% дял за периода и ръст от 17.0%).